

קובץ
תוך הנחל

דיבורים נוראים ונפלאים שנאמרו
בשבת קודש פרשת בא תשס"ד

מפ"ק כ"ק הרה"צ מוהרא"ש שליט"א

יוצא לאור חודש שבט תשע"ב

תוך הנחל

ליל שבת קודש פרשת בא ה'תשס"ד

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' נ"ד המדבר מזכרון ושכחה וממיתת בלב וכח המדמה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על תמצית דברי רביז"ל בתורה זו), כי צריכין לשמור מאד את הזכרון שלא יפול לשכחה, בחינת מיתת הלב, ועיקר הזכרון הוא לזכור תמיד בעלמא דאתי וכו', וצריך לשמור את העין מכח המדמה, ולהכניע כח המדמה הוא על ידי בחינת יד, היינו בחינת שמחה וכלי זמר וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, אשר כל מעלת האדם היא, כאשר זוכה לשמור במוחו תמיד את הזכרון בעלמא דאתי, היינו לזכור מאין הוא בא, ולאן הוא הולך, ולפני מי הוא עתיד ליתן דין וחשבון, כי הבעל דבר מתגבר על האדם מאד לגרום לו מיתת הלב, חס ושלום, היינו להפסיק את מחשבת לבו בעבודת הרוחניות, ומשכח מנו את תכליתו הנצחית, וכמו שיש מחלת דום לב בגשמיות, חס ושלום, שפתאום מפסיק הלב מלעבוד כראוי, והאדם הוא בסכנה, חס

ושלום, כמו כן הוא ברוחניות, כשאדם שוכח מתכליתו הנצחית, אזי לבו עומד למוות, חס ושלום, והוא בסכנה עצומה שלא יאבד עולמו לגמרי, רחמנא ליצלן, כי עיקר מעלת האדם הוא, כשמלהיב לבו להשם יתברך תמיד, אפילו אם אינו זוכה להוציא מכח אל הפועל את כל מה שרוצה, אבל הלב שלו נשאר בוער מאד להשם יתברך, וכמו שמצינו אצל אברהם אבינו, שהוא היה נדיב הלב הראשון, שלבו בער להשם יתברך מאד, ואפילו שעמדו נגדו כל העולם כולו, לא התפעל מהם כלל, רק בתוקף לבו עמד כנגד כולם, בחינת (יחזקאל ל"ג) אחד היה אברהם, וכן הוא אצל כל אדם, שאפילו אם רואה כל המניעות שבעולם מתפשטות כנגדו - למנוע אותו מן הקדושה, עליו לדעת, שיש לו הכוח להתגבר כנגדן בתוקף לבו, וכמו שפעם אמר מוהרנ"ת ז"ל לאחד שהתאנח לפניו כשדיבר מגודל נדיבות לבו של אברהם אבינו, מי יכול להשוות את עצמו לאברהם אבינו? ענה ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל, "גם אתה יש לך לב כזה, רק אתה לא מלהיב אותו", כי אם היה האדם מחזק לבו, ולא היה מתפעל כלל מן העומדים כנגדו, בוודאי היה יכול להראות את הנפלאות הגדולות ביותר בכל מה שרצה לעשות, רק עיקר הצרה היא שהבעל דבר גורם לו מיתת הלב, חס ושלום, שיפסיק את תבערת לבו אל השם יתברך, ואז הוא בסכנה גדולה מאד, כי אין לו רצון כלל, ואז נופל למיטה מרוב ייאוש ואינו עושה כלום, ולכן עיקר עבודת האדם לעורר לבו תמיד בכח גדול, ולדעת שבוודאי אם רוצה יכול להגיע אל המעלות והמדריגות הגבוהות ביותר, כי אין דבר עומד בפני הרצון.

והנה אין דבר שהבעל דבר מנסה להמית לבו של אדם, כמו בענין לימוד תורה הקדושה, כי הבעל דבר מכנים בו חלישות הלב, כאילו אינו יכול ללמוד כראוי, ויש לו ראש קשה, ואינו מבין את הכל, ולמה כדאי לו להתחיל ללמוד בכלל, אבל כבר אמר לנו רביז"ל (שיחות הר"ן סי' ע"ז), שאין צריכין בלימוד רק אמירה בעלמא, וממילא יבין, עיין שם, ואם האדם מתחיל עם תבערת הלב, ללמוד אפילו בדרך גירסא בעלמא, אזי סוף כל סוף יזכה לבא אל תבונות התורה לעומקה (ע' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' י"א), אבל צריכין התחזקות גדולה לעמוד נגד הדמיונות של הבעל דבר שרוצה למנוע אותו מן הלימוד, וצריך להלהיב תבערת לבו להתמדת התורה, אפילו אם אינו זוכה בתחילה להבין את הכל, כי במשך הזמן יזכה להרגיש נעימות התורה, ויקנה דברי תורה בלבו באמת.

וזה מה שרביז"ל מדבר כאן מכח המדמה, כי מחשבות אלו שנכנסות באדם, שרוצות להחליש דעתו ולייאש אותו מלהגיע אל מה שרוצה להגיע, הן רק באות מכוח המדמה, שמדמה דמיונות של הבל, כאילו אין לו באמת הכח הזה, וכבר אמר רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ה) שהיום צריכין לכנות את היצר הרע בשם "כח המדמה", כי הצלחתו בהסתתו היא רק על ידי דמיונות של שוא והבל, ומי שיש לו עיני שכל, רואה תיכף מיד שאין בדבריו כלום, והם רק דמיונות בעלמא, כי הבעל דבר מכנים יאוש ועצבות בלב האדם, ואומר לו שאינו יכול לעשות כלום, וכל המדריגות האלו אינן שייכות אליו כלל, ועל ידי זה שובר אותו לגמרי, ומכנים אותו

לדיכאון עד שבאמת אינו יכול לעשות כלום, ולכן עיקר ההתגברות נגדו הוא על ידי בחינת "יד", שהוא ענין של שמחה וכלי זמר שמנגנים ביד, כי כשאדם מחזק עצמו בשמחה גדולה, ומדלג על כל הדמויונות הרוצים להתגבר עליו, אזי רואה איך שבאמת יש לו כוחות עצומות לעמוד חזק נגד כל הקמים עליו, ואינו צריך להתפעל מהם כלל, ולכן אשרי מי שמתאמץ להשיג את מדת השמחה, להחזיק את עצמו ברוח ולב שמחים, כי אז יהיה ניצול ממימתת הלב, ומכח השכחה, ויזכה לזכור תמיד את הזכרון הקדוש של עלמא דאתי, ולהידבק בו יתברך באמת, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מזהרא"ש ג"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב בפרשת השבוע את מצות תפילין (שמות י"ג), והיה לך לאות על ירך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת הוי"ה בפיך כי ביד חזקה הוציאך הוי"ה ממצרים, ויש להבין מהו המשך הדברים של פסוק זה, תפילין לאות על היד, ולזכרון בין העינים, בשביל תורת ה', כי יצאו ממצרים בחזק יד? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, "והיה לך לאות על ירך", שהתפילין הקדושות תהיינה לך לאות על ירך, שהוא ענין השמחה כנ"ל הקשור אל היד, בחינת (דברים י"ב) ושמתם בכל משלח ידכם, בחינת כלי זמר שמנגנים ביד (כמבואר בפנים בהתורה), כי על ידי שאדם מחזק את עצמו במדת השמחה, ויודע שכל כח ידו רק מהשם יתברך לבד, ואינו אומר, כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, רק יודע היטב שהכל ממנו יתברך, זה מכנים בו שמחה אמיתת, ואז

יהיה לו "לזכרון בין עיניך", היינו שיזכה לזכרון קדוש בעלמא דאתי, ולכוון את עיניו להסתכל על התכלית, "למען תהיה תורת ה' בפוך", כי רק על ידי זה תזכה ללמוד תורת ה' לשמו יתברך, כי הבעל דבר מתגבר מאד על האדם בכח המדמה, למנוע אותו מלימוד התורה הקדושה לשמה, ואומר לו שאין זה שייך אליו, כי אין לו ראש טוב ואינו מבין את הלימוד, ועל ידי כל הדמיונות האלו הוא מונע את האדם מלימוד התורה, אבל כשאדם מתחזק בשמחה, וזוכה לשמור עיניו מכח המדמה, אזי זוכה "למען תהיה תורה ה' בפוך" שהוא לומד תורה לשמה, שזוהי תורת ה' בפוך, "כי ביד חזקה הוציאך הוי"ה ממצרים", כי רק על ידי שגילה להם הקדוש ברוך הוא את ענין ה"יד חזקה", היינו בירור המדמה בכוח ובחזקה, על ידי בחינת יד השמחה כנ"ל, על ידי זה הוציא אותם מצרים, היינו ממצר ים החכמה, וגאל אותם מיד פרעה, שהוא ענין פ"ה ר"ע, כי פרעה הוא בחינת הסתת היצר המבלבל את לב האדם, ואומר לו שלא יצליח להכניס תורה ה' בפיו, ויותר טוב לבלות הזמן עם דברים בטלים ודברים של מה בכך חס ושלום, ובוזה הוא תופס האדם ברשתו, כי תיכף מיד שמפקיר דיבורי פיו, הוא עלול לשכוח לגמרי מתכליתו הנצחית, ונופל תחת כח המדמה, וכמבואר כאן בדברי רביז"ל (סעיף ה'), שעיקר כח המדמה בא מלשון הרע ודיבורים אסורים, חס ושלום, אבל כשהקדוש ברוך הוא מגלה ידו החזקה, ובני ישראל זוכים לראות את היד החזקה של הקדוש ברוך הוא, ומכניסים בעצמם שמחה ותקוה טובה שבוודאי יכולים לזכות לכל טוב, על ידי זה באמת זוכים לצאת ממצרים ומיד

פרעה, וקושרים על ידם וראשם את התפילין הקדושות, שהן האות והזכרון שלהם לזכור תמיד בעלמא דאתי, והשם יתברך יזכנו להגיע אל זכרון וחיות הלב, ונזכה להיות קשורים ודבוקים בו יתברך באמת ובתמים כל ימי חיינו, מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת בא ה'תשס"ד

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש ג"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה ממלך וקיסר מעשה ב' דף ל"א עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש ג"י, רביז"ל ממשיך לספר, ויהי היום, והיה מלך אחד והיה בונה לו פלמין על הים, כי שם הוטב בעיניו לבנות פלמין, מחמת אויר הים, והספינות הולכת שם, כי המלך הוא הסטרא אחרא שנקרא (קהלת ד') מלך זקן וכסיל, והוא בונה ארמון ופלמין על הים, כדי לתפוס את בת הקיסר שהיא סוד נשמות ישראל, ההולכת על הים, היינו על ים החכמה לשוטט בהשגות אלקותו יתברך, וליהנות מהאויר הקדוש והטהור של הים, והבעל דבר מוכן לתפוס נשמות אלו וגם את הגופות שלהן, שהן הספינות, שרוצים להתקרב אל השם יתברך, וכמו שמפרש רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ה) את מאמר חכמינו הקדושים (פנהדרן כ"א:), ביום שנשא

שלמה את בת פרעה ירד גבריאל ונעץ קנה בים, ועליה נבנה כרך גדול שברומי, שמהשתלשלות הגבורות והתגברות הקליפות, נעץ קנה בים החכמה, ומשם נמשכות חכמות חיצוניות הרוצות לתפוס את האדם ברשתן, והאדם צריך להיות גיבור חיל להינצל מהן.

והיא היתה הולכת על הים, ובאתה סמוך לפלמין של המלך הנ"ל, והמלך הביט וראה ספינה בלי מנהיגים, ואין שם אנשים, וסבר שהוא מועה עצמו, וצוה לאנשיו שיסתכלו, וראו גם כן כן, כי תיכף ומיד שהסמרא אחרא רואה ספינה בלי מנהיג ובלי אנשים, היינו נשמה מישראל שאינה מתקרבת אל הצדיק והמנהיג שבדור, וכן אין לו חברים טובים שיחזקוהו בעבודת השם יתברך, הרי חסרות לו נקודת הרב ונקודת החבר, ובוזה הוא כבר במזח שיוכל לתפוס אותו ברשתו הם ושלום.

והיא נתקרבה אל הפלמין, אחר כך התיישבה עצמה למה לה הפלמין, והתחילה לחזור, ושלח המלך והחזירה, והביאה אל ביתו, כי זו היא כלליות העליות והירידות שעוברות על איש הישראלי, שהנה הוא מקבל הרהור תשובה ללכת על הים, ולשוטט בים החכמה, והנה מתאווה להתקרב אל הפלמין של המלך זקן וכסיל, ואחר כך מתחרט תיכף ומיד, ומתחיל לחזור, אבל המלך שולח אחריו ותופס אותו, וכבר צריך להתייגע מאד לברוח ולהינצל מתחת ידו.

והמלך הנ"ל לא היה לו אשה, כי לא היה יכול לברור לו, כי מי שהיה רוצה לא רצתה היא, וכן להיפוך, כי זה עיקר המניעה והבלבול שאינו מניח את האדם להתחתן בגיל צעיר, שנעשה בררן, וכן היא נעשה בררנית, כי בוודאי יש המון בנים וכנות המחפשים והמבקשים זיווגם, ולא היה קשה כלל לחתנם ביחד, אבל עיקר המניעה והבלבול, כשמתחיל לברור, ואומר שזאת איננה מתאימה לו, וכן היא אומרת שזה אינו מתאים לה, ועל ידי זה נשארים לבד עד שנעשים מבוגרים, ולבסוף חוזרים אל השידוך שהציעו להם לפני עשר או עשרים שנה, ואם לא היו בררנים - היו יכולים לינצל מכל זה לגמרי.

וכשבאתה לשם הבת קיסר הנ"ל, אמרה לו, שישבע לה שלא יגע בה עד שישאנה כדת, ונשבע לה, ואמרה לו, שראוי שלא יפתח את הספינה ולא יגע בה, רק שתעמוד כך על הים עד הנישואין, ואז יראו הכל את ריבוי הסחורה שהביאה, לבל יאמרו שלקח אשה מן השוק, והבטיח לה כן, כי בתחבולות תעשה לך מלחמה (משל"ב ד), וצריך להשכיל לעצמו עצות מחוכמות, איך להינצל מתחת יד הסטרא אחרא, בפרט אחר שכבר נפל בידו, ולכן גם כאן הבת קיסר עשתה בחכמתה להטעות את הסטרא אחרא, ולדחות אותו שלא יגע בה ובספינתה, עד שיהיה הכל כדת וכדין, כי כשאדם מוסר נפשו להנהיג חייו על פי דת התורה הקדושה המבוארת בשולחן ערוך ומפרשיו, בוודאי יהיה נשמר מכל רע, והשם יתברך יזכינו לפדות את נפשינו מיד הסטרא אחרא,

ולדבק עצמינו בו יתברך בדביקות אמיתית, מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת בא ה'תשס"ד

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל ליקומי מוהר"ן חלק א' סי' קמ"ט המדבר ממעלת קימת חצות, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, כתיב (תהלים קי"ט) חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקיך, חצות הוא מסוגל כמו פדיון, כי הוא המתקת הדינים, כי צדק דינא, ומשפט רחמי, וזהו על משפטי צדיקך, היינו שצדק גובר על משפט, התיקון לזה, חצות לילה אקום, ועיקר חצות הוא תמיד אחר ששה שעות מתחילת הלילה, הן בקיץ והן בחורף, ואז מתחיל זמן חצות, ונמשך עד גמר אשמורה שניה, דהיינו ב' שעות, ובבוקר טוב להסתכל על השמים, ועל ידי זה נמשך הדעת, עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש ג"י, כי הנה זה ידוע אצלנו, איך שקימת חצות היתה יסוד גדול אצל רביז"ל ואנ"ש בכל הדורות, עד שפעם אמר רביז"ל (שיחות הר"ן סי' ש"א), שעיקר עבודת איש הישראלי הוא לקום בחורף בחצות לילה, ובקיץ בעת שהלילה קצר מאד, אז יזהר לעמוד בבוקר השכם כעלות השחר, עיין שם, וכך היו נוהגים אנ"ש בכל הדורות, והיו כאלו, שתיכף ומיד אחר תפלת ערבית, בעודם בבית הכנסת, קראו קריאת שמע שעל המטה והלכו הביתה לישון, וקמו בחצות והלכו למקוה, ואחר כך לבית הכנסת או לצינן רביז"ל לומר תיקון חצות, ועיקר תיקון חצות הוא לומר את העשרה מזמורים ופרק ממגילת איכה שתיקן האריז"ל לאומרם, וזה עושה תיקון נורא מאד בכל העולמות, ואלו שהיה קשה להם ללכת לישון ולקום, היו ערים בשעת חצות והיו אומרים את התיקון אז, וזה היה מנהג חזק וקבוע אצל אנ"ש בכל הדורות, ועיקר הטעם שבני אדם מתרשלים מלומר תיקון חצות, מחמת שעושים מזה עבודה גדולה וגבוהה מאד, וחושבים ששלימות תיקון חצות הוא רק כאשר יושבים על הארץ, עמופים בשק ובאפר, ובוכים בכי גדול וכו', ומחמת זה לא עושים כלום, עד שיש מחברים שכתבו ש"לא ראינו בדורותינו אלו מי שיאמר חצות אפילו הצדיקים", ובמחילת כבודם, זו שטות גדולה מאד, כי מי ירהיב נפשו לומר דבר שטות כזה ש"לא ראינו בדורותינו אלו שיאמרו תיקון חצות", בשעה שהמון בני ישראל הכשרים אומרים תיקון חצות בכל לילה בתמימות ובפשיטות גמורה, ואותו שולחן ערוך שכתובות בו הלכות קריאת שמע ותפילה וברכת המזון וכו', כתוב בו בסמן א' "ראוי לכל ירא

שמים להיות מיצר ודואג על החורבן ולכוון השעות שמשנתות המשמרות" שהוא ענין תיקון חצות, ואצל סידורי אחינו בני ישראל מבני עדות המזרח, התיקון חצות נדפס מצורף מיד עם ברכת התורה, ואצלם זה חלק מהתפילה ממש, ולמה יעשו מזה דבר גדול וגבוה, כדי שאחר כך לא יעשו כלום, הרי ממילא ערים על פי רוב בשעת חצות לילה, ואז יכולים לומר את התיקון שאינו לוקח יותר מעשר דקות בערך, ו"אמרם כמו שיאמרם" כמו שהתבטא מוהרנ"ת ז"ל לפני הסתלקותו על ענין אמירת תהלים, כי אמירת התיקון לבד בתמימות ופשיטות גמורה עושה תיקון נורא בכל העולמות, ומה עוד, שאם זוכה להתבודד אז גם כן קצת עמו יתברך, אין למעלה מזה! וכמבואר בדברי רביז"ל (ליקושי מוהר"ן חלק א' סי' נ"ד) שעיקר מעלת ההתבודדות הוא בחצות לילה, עיין שם, ומי שרגיל להתבודד אז, ובפרט מי שזכה להיות אצל ציון רביז"ל אז, הוא יכול למעום מעם גן עדן ממש, ולכן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ומרגיל עצמו לומר תיקון חצות בכל לילה, כי מעלתו גדולה מאד בשמים.

והנה רביז"ל אומר כאן, שחצות מסוגל כמו פדיון, והנה ידועה שיחת רביז"ל (חיי מוהר"ן סימן תקל"ט), שאילו היה לו איש צדיק שיהיה ראוי לעשות לו פדיון, היה נותן לו על פדיון בכל יום ובכל עת, ודיבר מזה הרבה, כי פדיונות הם דבר גדול מאד, כי לפעמים יש דינים על האדם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ר"ה מ"ז) אדם נידון בכל יום, וכן אמרו (שם) אדם נידון בכל שעה, ובשעה שאדם נידון, צריך

לעשות המתקה ופדיון בבית המשפט, ואפילו אם יצא חייב מבית דין אחד, הרי יכול לעשות פדיון והמתקה בבית דין גדול וגבוה יותר (עי' ליקוטי מוה"רן חלק א' סי' רמ"ז), כי יש כ"ד בתי דינים, והם מכוונים כנגד הכ"ד צירופי אדנ"י, שהוא מלשון אד"ן דינ"א, היינו דין ומשפט, ובכל שעה מאיר צירוף אחר של השם אדנ"י, והנה בשעות היום יש י"ב צירופי הוי"ה הממתיקים אותם, אבל בשעות הלילה צריכון להמתיק אותם על ידי תפילה והתבודדות, ועל שעת חצות לילה ממש, נאמר הפסוק (איכה ב') שפכי כמים לבך נוכח פני אדנ"י, שאז הצירוף הוא כסדרן, בחינת פני אדנ"י, ומי שער אז ואומר את התיקון, וגם מתבודד קצת עמו יתברך, הרי הוא נמצא אז נוכח פני ה' ממש, ויכול לפעול כל משאלות לבו מחמת גודל העת רצון ששורה אז בשמים, וכמבואר בזוהר כמעט בכל פרשה, את גודל העת רצון ששורה בכל העולמות בעת חצות לילה, ועל כן עיקר התגברות הקליפות הם גם כן דייקא בחצות לילה, כי אז כל תועבות הגוים ואומות העולם בחזקן ובתקפן, כי זה דרך הבעל דבר להסית את האדם לבלות את השעות האלו בהבלי עולם הזה, כדי שלא ירוויח מה שהיה יכול להרוויח בעת רצון וקדוש כזה, והאדם צריך להיות חכם בדעתו ולעשות בחבולות מלחמה, לנצל הזמן היקר של חצות לילה עם אילו נקודות טובות, כמו אמירת התיקון, ולהתבודד עמו יתברך, וזוה הוא מבטל ומכלה את הקליפות הקשות השורות אז בעולם, וזוכה לפדות את נפשו מיני שחת ולהידבק בו יתברך, ולכן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ומדקדק מאד לומר תיקון

חצות בכל לילה, כי יזכה לרב טוב הצפון הגנוז לצדיקים בזה ובכא
לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש ג"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא
ונפלא מאד, כי הנה עיקר גאולת מצרים היתה דייקא בחצות לילה,
וכמו שכתוב (שמות י"ב) ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור בארץ
מצרים וגו', ואמר מוהרנ"ת ז"ל (ליקושי הלכות השכמת הבוקר הלכה א'), שכמו
שגאולת מצרים היתה בחצות לילה, כן גאולה העתידה תהיה בכח
ובזכות אלו שקמים בחצות לילה, עיין שם, כי אז הזמן מסוגל ביותר
לבטל את כל הקליפות וכל כח הסטרא אחרא, שהוא ענין הבכור
של הסטרא אחרא שצריכין להכות אז בחצות לילה, היינו
המחשבות של ייאוש וקמנות שנכנסות באדם, כאילו אינו יכול
להיות איש כשר, ואינו יכול לעשות מה שהוא רוצה, ומחשבה זו
נקראת "בכור", כי היא המחשבה הראשונה שהבעל דבר מכניס בו
לשבור את רוחו, ומהמחשבה הזאת תיכף משתלשלות עוד
מחשבות אחרות של ייאוש וחלישות הדעת, "כי אם איני ראוי לזה,
גם איני ראוי לזה ולזה וכו'", עד שמתייאש מחייו לגמרי ונופל
למיטה ואינו עושה כלום, חס ושלום, אבל כנגד זה יש את הבכור
של הקדושה, שהאדם מתגבר עם כוח גדול ואומר לעצמו, "אני
בוודאי כן יכול", ואף על פי שרואה לפני עיניו מניעות גדולות, אינו
מסתכל עליהן כלל, רק מתגבר בכוח הבכורה לעשות התחלה
חדשה, וזה נותן לו כח להמשיך ולהוליד תולדות אחרות, ואל כל
זה יכולים לזכות בחצות לילה, כשאינו מתייאש מלקום בחצות

ולומר תיקון חצות ולהתבודד אז עמו יתברך, אזי מקבל הכח הזה של חצות מצרים, להכות את הבכור של הסמרא אחרא שרוצה לייאש אותו, ולקבל כח גדול של הקדושה להתגבר על כל המונעים אותו מעבודת השם יתברך, וכמו שמצינו אצל אברהם אבינו שהתגבר על שונאיו בחצות לילה דייקא, וכמו שכתוב (בראשית י"ד) ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם וגו', וכן אצל יעקב אבינו (שם ל"ב) ויעבר את מעבר יבק וגו' והכניע שרו של עשיו, ומזבא בספרים שזה היה בחצות לילה, וכן עיקר עבודתו של דוד המלך עליו השלום היתה בחצות לילה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ג:), כגור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד, וכיון שהגיע חצות לילה בא רוח צפונית ונושבת בו ומנגן מאליו, מיד היה עומד ועוסק בתורה עד שעלה עמוד השחר, וזה הפסוק שאמר בתהלים (ק"ט) חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך, שהוא מסוגל כמו פדיון, כדברי רביז"ל הנ"ל, והשם יתברך יזכנו להיות מן הקמים והאומרים תיקון חצות בכל לילה, וכן מהמתבודדים עמו יתברך בחצות לילה, כי על ידי זה נזכה לראות בגאולת ופדות נפשינו, ובישועתם וגאולתם של ישראל, במהרה בימינו אמן ואמן.

